

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA

Warszawa, dnia 8 lipca 2010 r.

Druk nr 731 S

SPRAWOZDANIE

KOMISJI USTAWODAWCZEJ

oraz

KOMISJI PRAW CZŁOWIEKA, PRAWORZĄDNOŚCI I PETYCJI

o projekcie ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (druk nr 731)

Marszałek Senatu w dniu 8 grudnia 2009 r. skierował do Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji projekt ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji w celu rozpatrzenia go w pierwszym czytaniu.

Komisje na wspólnych posiedzeniach w dniach 28 stycznia, 24 marca oraz 6 lipca 2010 r. rozpatrzyły w pierwszym czytaniu przedstawiony przez wnioskodawców projekt ustawy, wprowadziły do niego poprawki i wnoszą o przyjęcie przez Senat jednolitego, załączonego projektu ustawy oraz projektu uchwały w sprawie wniesienia do Sejmu tego projektu ustawy.

W załączeniu przekazujemy informację o pozostawieniu projektu ustawy poza zakresem prawa Unii Europejskiej.

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Piotr Zientarski

Przewodniczący Komisji
Praw Człowieka, Praworządności i Petycji
(-) Stanisław Piotrowicz

projekt

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Jednocześnie upoważnia senatora Stanisława Gogacza do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji

Art. 1.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191, z późn. zm.¹⁾) w art. 63 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

"6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio do zastępcy komornika ustanowionego w związku ze śmiercią lub odwołaniem komornika."

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 44, poz. 288, Nr 85, poz. 571 i Nr 112, poz. 769, z 2009 r. Nr 26, poz. 156, Nr 81, poz. 687, Nr 105, poz. 879 i Nr 223, poz. 1777 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 228.

UZASADNIENIE

1. Ustawa wykonująca wyrok Trybunału Konstytucyjnego

Projektowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 czerwca 2009 r. (sygn. akt SK 5/09), stwierdzającego niezgodność przepisu art. 63 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2006 r., Nr 167, poz. 1191 ze zm.) z Konstytucją, w zakresie, w jakim nie przyznaje zastępcy komornika – ustanowionemu w związku z odwołaniem albo śmiercią komornika – prawa do opłat egzekucyjnych prawomocnie przez niego ustalonych przed jego odwołaniem.

Zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne.

Sentencja orzeczenia została opublikowana w Dz. U. z 2009 r., Nr 105, poz. 879 (dzień publikacji wyroku – 2 lipca 2009 r.). Pełny tekst orzeczenia, wraz z uzasadnieniem, zamieszczony został w OTK Z. U. z 2009 r., Nr 6A, poz. 84.

2. Przedmiot i istota rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego

2.1. Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją art. 63 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, w zakresie, w jakim nie przyznaje zastępcy komornika – ustanowionemu w związku z odwołaniem albo śmiercią komornika – prawa do opłat egzekucyjnych prawomocnie przez niego ustalonych przed jego odwołaniem.

Zgodnie z treścią omawianego przepisu opłaty prawomocnie ustalone przez komornika przed jego odwołaniem (śmiercią) przypadają temu komornikowi (jego spadkobiercom). Omawiana regulacja nie obejmuje natomiast w analogicznej sytuacji zastępcy komornika.

Jednocześnie art. 63 ust. 5 ustawy wprowadza uregulowanie przyznające odwołanemu komornikowi albo spadkobiercom zmarłego komornika wynagrodzenie w postaci opłat prawomocnie ustalonych przed ich odwołaniem lub śmiercią, niezależnie od tego, kiedy wpłynęły do kasy kancelarii. Prawo do takich opłat jest wyjątkiem od zasady, że odwołanemu

komornikowi, ani spadkobiercom zmarłego komornika, nie należy się żadne wynagrodzenie ani dochód. Cały bowiem dochód z prowadzenia rewiru otrzymuje zastępca komornika. Jest to sytuacja szczególna, odnosząca się tylko do komornika odwołanego lub do spadkobierców komornika zmarłego; nie dotyczy komornika zastępowanego w warunkach art. 26 ust. 1 ustawy, gdy z powodów przyczyn prawnych lub faktycznych nie może on przejściowo pełnić obowiązków komornika.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, status komornika i jego zastępcy ustanowionego w związku z odwołaniem lub śmiercią komornika, oceniane m. in. przez pryzmat podejmowanych czynności (na własny rachunek), a także obowiązków (odpowiedzialność odszkodowawcza) wskazują na podobieństwo ich sytuacji prawnej. To zaś uzasadnia ich jednakowe traktowanie w zakresie wynagradzania po odwołaniu z pełnionej funkcji. Zarówno bowiem praca, jak i ryzyko z nią związane - w wypadku komornika i jego zastępcy rysują się identycznie.

Pominięcie zastępcy komornika w art. 63 ust. 5 ustawy o komornikach powoduje niedające się wyjaśnić racjami konstytucyjnymi przesunięcie majątkowe pomiędzy dochodami zastępcy komornika a osobą, która objęła po nim rewir. Nowo powołany komornik uzyskuje korzyść kosztem odwołanego zastępcy komornika, a ten pozbawiany jest wynagrodzenia za wykonaną pracę.

Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że na tle art. 63 ust. 5 ustawy doszło do zróżnicowania sytuacji komorników i zastępców komorników w zakresie prawa do opłat egzekucyjnych ustalonych prawomocnym postanowieniem, a niepobranych i nieściągniętych przed odwołaniem. Nie można przy tym wskazać żadnej wartości konstytucyjnej, która uzasadniałaby odmienne traktowanie tych dwóch grup podmiotów w omawianym zakresie. Tym samym, nie można uznać, że zróżnicowanie to pozostaje w racjonalnym związku z celem i treścią regulacji przewidzianej w badanym przepisie.

2.2. Wyrok wywołuje skutki prawne z dniem publikacji. Trybunał nie zdecydował się na odsunięcie w czasie terminu utraty mocy obowiązującej przepisu.

3. Cele i zakres projektowanej ustawy

Mając na uwadze technikę zastosowaną w tym przypadku przez Trybunał Konstytucyjny (tzw. wyrok zakresowy) należy podkreślić, że z ustawy uchylona została norma (w brzmieniu określonym w sentencji wyroku) wyinterpretowana z zaskarżonego przepisu. Jednocześnie wskazany wyżej przepis (jako jednostka redakcyjna tekstu), w treści

ustawy, pozostawiony został w dotychczasowym brzmieniu. Art. 63 ust. 5 ustawy obowiązuje zatem tylko w zakresie, w jakim TK nie stwierdził jego niekonstytucyjności (częściowa niekonstytucyjność przepisu).

Niemniej jednak, biorąc pod uwagę konieczność wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 czerwca 2009 r. oraz kierując się brzmieniem sentencji wyroku wraz z jego uzasadnieniem, proponuje się, aby zmiana ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji polegała na dodaniu w art. 63 ustępu 6.

4. Konsultacje

Opinię przedstawili Minister Sprawiedliwości, Minister Finansów, Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa, Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego i Krajowa Rada Komornicza. Podmioty te zasadniczo poparły projekt. Krajowa Rada Komornicza zgłosiła propozycję zmian w projekcie, które wykraczały jednak poza wykonanie wyroku Trybunału.

5. Skutki finansowe wykonania projektowanej ustawy

Ustawa nie powoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.

6. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projektowana ustawa nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU**

Mikołaj Dowgielewicz

Min.MD/6043/09/DP/ma

Warszawa, dnia 28 grudnia 2009 r.

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (druk senacki nr 731; pismo z dnia 18.12.2009 r., nr BPS/KU-034/731/1/09), uprzejmie informuję, że przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Maciej Szpunar

.....
Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
.....